

N. P. Jensen: Det er ikke behageligt at skulle motivere et Andringsforslag paa en saa fremrykket Tid, og endnu mindre, naar den Minister, Sagen angaar, har udtalt sig imod det. Den høitærede Kultusminister har jo nemlig allerede udtalt sig mod det af mig paa Bladet Nr. 151 stillede Andringsforslag; men jeg kan dog ikke derfor finde mig foranlediget til at tage det tilbage og anser det i alle Tilfælde som Pligt med et Par Ord at sige, hvad der har givet mig Anledning til at stille det. Det vedkommende Andragende, som findes i Betænkningen under Nr. 19, er fremkommet fra Repræsentanterne for det mosaikse Kroessamfund i Randers og gaar ud paa, at Nigsdagen vilde virke hen til, at der af Statskassen blev bevilget et aarligt Tilskud som Hjælp til Samfundets Embedsmænds Bagering. Det er oplyst i Andragendet, at dengang Samfundet i sin Tid fik besiddet en Præst, blev det af daværende Kultusminister Monrab stillet i Udsigt, at Samsundet kunde vente til Gønning af Præsten at erholde et Tilskud af Statskassen, men dette Tilfald er aldrig blevet opfyldt, og man har derfor været nødsaget til selv at udrede de til Præsten og de øvrige Kirkebetjente nødvendige Udgifter. Men da i Tidernes Løb Forholdene have forandret sig, idet Menighedens Antal baade i og for sig som ogsaa Antallet af dets rige eller velstaaende Medlemmer er blevet indskrænket, saa er ogsaa Menighedens Gvne til at kunne afholde de nødvendige Udgifter bleven mindre. Det er oplyst i Bilagene, at fra 1874—78 er Antallet af dem, paa hvem de til de omtalte Embedsmænds Gønning nødvendige Bidrag lignes, gaaet ned fra 61 til 48, altsaa med herved 18 pCt., og samtidig have mange forskellige Omstændigheder bidraget til, at disse Medlemmer i høi Grad føle Trykket af Udgifterne, og blandt disse Omstændigheder skal jeg særlig fremhæve, at, samtidig med at Bidragenes Størrelse er bleven forøget ved, at Bidragernes Antal er blevet mindre, have disse, da Afgifterne til Kommunen Nav for Nav ere stegne, ogsaa i denne Retning maattet bære deres Del af Byrden, og derved er det især, at Gvnen til at underholde Samfundets Embedsmænd er bleven mindre. Begrundet paa disse Forhold, indgav Samsundet forrige Nav et Andragende om Understøttelse til Kirkeministeren, hvilket var anbefalet saavel af Præsten ved den herværende Menighed, Professor Dr. Wolff, som ogsaa af Randers Amt, men Ministeriet svarede, at det ikke ansaa sig besøjet til at søge Tilskud bevilget af Statskassen til det omhandlede Diemed, og derfor har Samsundet henvendt sig til Nigsdagen. Den høitærede Minister har idag, saavidt jeg forstod ham ret, udtalt, at han ikke kunde anse Statskassen for forpligtet til at yde Tilskud til noget andet Religionsamfund end Folkekirken. Det er Noget, jeg ikke skal bestride, men jeg tillader mig dog at tro, at der ogsaa i Grundloven har været tænkt paa Muligheden af,

at man kunde komme til ogsaa at yde andre Kroessamfund end netop Folkekirken nogen Understøttelse, thi naar § 78 siger: „De fra Folkekirken afvigende Kroessamfundes Forhold ordnes nærmere ved Lov“ vil en saadan eventuel Ordning jo meget godt kunne føre til, at man kommer til at give Tilskud til saadanne Kroessamfund (Modsigelse). Ja, Muligheden er tilstede, og naar det tillige erindres, at der paahviler Samsundet i Randers den Forpligtelse, at Præsten skal være udnævnt af Kongen, synes der at være god Grund til i dette Tilfælde at give et Tilskud. Men den høitærede Minister udtalte ikke blot dette, at han af Hensyn til, at Statskassen kun var forpligtet til at understøtte Folkekirken, ikke kunde ønske Genvisningen; men han udtalte tillige, at han ikke turde anbefale Genvisningen for Følgernes Skyld, og noget Signende siger Udvalget, idet der staar i Betænkningen, „at man ikke vil foregribe det almindelige Spørgsmaal om Afgang til Understøttelse for Kroessamfund, der ikke høre til Folkekirken“, og derfor er det jo, at Udvalget ikke gjør nogen Indstilling. Jeg kan imidlertid heller ikke af den Grund finde nogen Anledning til ikke at henvise dette Andragende til den høitærede Minister; thi man foregriber Intet ved at henvise dette enkelte Andragende. Satskald skal jeg for mit Vedkommende være villig til at tage alle Konsekventerne deraf, hvergang Andragender, der ere ligesaa godt begrundede, komme herind; og med Beredvilighed stemme derfor, thi vi ere jo enige om, at Nigsdagen som saadan er konfessionsløs; hvad det kommer an paa, er derfor ene at se paa, hvortil Pengene skulle bruges, man beder om, og er saa dette Formaal ret og rigtigt, ser jeg ingen Grund til ikke at søge at staffe Pengene tilveie. Jeg tror; at fra dette Standpunkt har Andragendet ogsaa Berettigelse, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale det af mig stillede Andringsforslag.

Juel: Da de to Andragender, paa hvilke jeg skal henlede det høie Thinges Opmærksomhed, allerede ere udsørlig behandlede af de ærede Medlemmer for Næstved (Leth) og Thisted (Sagb), er jeg i det heldige Tilfælde at kunne fatte mig kort. Hvad det første angaar, det, der findes i Betænkningen under Nr. 16 fra Fotograf Koch, kan jeg, hvad det Faktiske angaar, ganske henholde mig til det ærede Medlem for Næstved og skal kun tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at den vedkommende Andrager har et fuldgyldigt Retsskrav paa at faae den Erstatning, han nu beder om. Forholdet er nemlig det, at den danske Regjerings Repræsentant, en Ingenieur officer, i Februar 1864 henvendte sig til ham og befalede ham at rømme sit Bohave ud af det Hus, han eiede og bebode paa Dybbøl Bjerg. At der derved er opstaaet Skade for ham, er konstateret af vedkommende Ingenieur officer, som siger, at den Skadestatsning, han har forlangt, ikke er for